

Pterygium en pingueculum

Oog en Welzijn
vertrouwde zorg dichtbij

Wat is een pterygium?

Het oogbindvlies (slijmvlies) is gelegen rondom de cornea. Bij een pterygium is er een plooi in het bindvlies ontstaan die richting het hoornvlies groeit. Dit geeft een driehoekige vleugelvorm en komt meestal vanuit de ooghoek aan de neuszijde. In enkele gevallen kan het pterygium ook vanuit de buitenste ooghoek groeien. Als een pterygium zich verder ontwikkelt kan deze over het hoornvlies groeien, dit kan nadelige gevolgen hebben voor het zicht.

Wat is een pingueculum?

Een pingueculum is een geelkleurige zwelling in het bindvlies en bevindt zich meestal aan de neuszijde. Deze zwelling is goedaardig en bestaat uit eiwitten.

Oorzaak

De exacte oorzaak van een pterygium is nog onduidelijk. Mogelijke oorzaken en risicofactoren zijn:

- veel blootstelling aan UV-licht
- chronische irritatie van de ogen
- omgevingsfactoren (zoals stof, zand en hitte)
- hogere leeftijd
- geslacht (bij mannen komt een pterygium vaker voor dan bij vrouwen).

Hoe pinguecula ontstaan is onbekend. Vermoedelijk spelen de volgende factoren een rol:

- veel blootstelling aan UV-licht
- omgevingsfactoren (zoals wind en stof)
- hogere leeftijd

Verschijnselen

Een pterygium hoeft niet direct klachten te geven. De meeste mensen onder vinden helemaal geen hinder of vinden het alleen cosmetisch storend.

Indien een pterygium over het hoornvlies groeit kan dit klachten geven van roodheid van het bindvlies, irritatie en een droog gevoel van het oog. Ook kan men wazig zicht ervaren. Dit kan verschillende oorzaken hebben: het pterygium is centraal naar het hoornvlies gegroeid voor(bij) de pupil, het pterygium veroorzaakt een verandering in de kromming van het hoornvlies waardoor er een cilinderafwijking ontstaat, de traanfilm is niet meer optimaal en veroorzaakt droogte en dus wazig zicht. Het doel van de behandeling is dan ook verlichting van irritatieklachten, herstel van het zicht en verbetering van het cosmetische aspect.

Een pingueculum geeft meestal geen klachten. Sommige mensen vinden het wel cosmetisch storend. Bij het dragen van contactlenzen kan een pingueculum klachten geven omdat de rand van de contactlens tegen de zwelling drukt.

Behandeling

1. Pterygium

In het beginstadium is een ingreep bij een pterygium nog niet nodig. In sommige gevallen worden onderliggende symptomen als irritatie onderdrukt door middel van een kunsttraan. Een ontsteking wordt mogelijk behandeld met antibiotica of corticosteroïd. In beide gevallen verdwijnt het pterygium niet. Meestal blijft de patiënt wel onder controle bij de oogarts om tijdig in te kunnen grijpen mocht dit nodig zijn.

Het verwijderen van een pterygium is wél gewenst als deze de pupilrand bereikt of een grote cilinderafwijking veroorzaakt. Deze ingreep gebeurt onder lokale verdoving op de operatiekamer in de kliniek. Voorafgaand mag u gewoon eten, drinken en eventuele medicatie innemen. De ingreep vindt poliklinisch plaats, na afloop mag u dus weer naar huis. Het wordt afgeraden om na de ingreep zelf auto te rijden. Neem dus een chauffeur mee.

Voorafgaand aan de ingreep krijgt patiënt een muts op en hoesjes over de schoenen. Patiënt wordt meegenomen naar de operatiekamer en mag plaatsnemen in de stoel die in liggende positie wordt gebracht. Het oog wordt verdoofd met een druppel. De huid rondom het oog en het bindvlies worden gedesinfecteerd. Het hoofd wordt afgedekt met een gatdoek. De oogarts zal een oogglidspreider over het oog plaatsen om te voorkomen dat er wordt geknipperd. Tijdens de ingreep wordt het oog voldoende bevochtigd. Het pterygium wordt verdoofd door middel van een prikje onder het bindvlies. Daarna wordt het pterygium en een deel van het bindvlies verwijderd. Het ontstane wondje wordt in sommige gevallen bedekt met lichaamseigen bindvlies dat op een andere plek in hetzelfde oog is verwijderd. De plek waar dit is weggehaald geneest vanzelf. Het stukje bindvlies wordt gehecht of gelijmd aan het ontstane wondje. Deze methode maakt de kans op een terugkerend pterygium kleiner.

Na afloop plaatst de oogarts een verbandlens die ervoor zorgt dat de wond op het hoornvlies kan genezen. Deze verbandlens blijft enkele dagen zitten. Na de operatie kan patiënt enige tijd het gevoel hebben dat er zand in het oog zit en kan er overgevoeligheid voor licht optreden.

2. Pingueculum

Zelden hoeft een pingueculum verwijderd te worden. In sommige gevallen worden onderliggende symptomen als irritatie onderdrukt door middel van een kunsttraan. Indien er een ontsteking optreedt, wordt dit mogelijk behandeld met antibiotica of corticosteroïd. Mochten er aanhoudende klachten zijn kan de oogarts ervoor kiezen om een ingreep te doen.

Deze ingreep gebeurt onder lokale verdoving op de operatiekamer in de kliniek. Voorafgaand mag u gewoon eten, drinken en eventuele medicatie innemen.

De ingreep vindt poliklinisch plaats, na afloop mag u dus weer naar huis. Het wordt afgeraden om na de ingreep zelf auto te rijden. Neem dus een chauffeur mee.

Voorafgaand aan de ingreep krijgt patiënt een muts op en hoesjes over de schoenen. Patiënt wordt meegenomen naar de operatiekamer en mag plaatsnemen in de stoel die in liggende positie wordt gebracht. Het oog wordt verdoofd met een druppel. De huid rondom het oog en het bindvlies worden gedesinfecteerd. Het hoofd wordt afgedekt met een gatdoek. De oogarts zal een ooglidspreider over het oog plaatsen om te voorkomen dat er wordt geknipperd. Tijdens de ingreep wordt het oog voldoende bevochtigd. Het pingueculum wordt rondom verdoofd met een prikje. Daarna wordt het pingueculum verwijderd door middel van een schaartje en pincet. Indien nodig wordt er een hechting geplaatst en wordt er zalf toegediend.

Oog en Welzijn
vertrouwde zorg dichtbij

Birdaarderstraatweg 72-J 9101 DC Dokkum
T +31 0519 76 00 88 E vraag@oogenwelzijn.nl | www.oogenwelzijn.nl